

UGOVOR O REMONTU BRODA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Rješenje broj: Revt-73/03-2 od 24. rujna 2003.

Vijeće: Vlatka Potočnjak Radej, kao predsjednica vijeća,

Marijan Ramušćak, Petar Milas, mr. sc. Jasna Brežanski

i Ivan Mikšić, kao članovi vijeća

Ugovor o remontu broda predstavlja ugovor o popravku i preinaci broda definiran čl. 448. st. 2. PZ-a,¹ a ne ugovor o gradnji broda definiran odredbom st. 1. toga članka. Ugovor o popravku i preinaci broda predstavlja posebnu vrstu ugovora o djelu, pa se na pitanja koja u odnosu na taj ugovor nisu uređena PZ-om, kao posebnim zakonom, primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o obveznim odnosima.

Tužitelj u tužbi zahtijeva naknadu štete koju je pretrpio kao posljedicu havarije koja se dogodila nakon izvršenog popravka broda, kada je došlo do pada krmene brodske rampe zbog otkidanja vrha stapajice u oba ugrađena hidraulična cilindra uzrokovanog neodgovarajućim konstrukcijskim rješenjem unutarnjih elemenata cilindara.

Predmetni spor o naknadi štete proizlazi iz ugovora o popravku broda, sklopljenog dana 04. veljače 1997. između tužitelja kao naručitelja i tuženika kao brodograditelja. Tim ugovorom tuženik se obvezao izvršiti popravak tužiteljevog broda m/t D. prema "osnovnoj specifikaciji remontnih radova navedenih u ponudi izvođača broj 712 0 003 od dana 24. siječnja 1997. i pripadajućoj tehničkoj dokumentaciji." Popravak je uključivao izgradnju i ugradnju krmene rampe, pri čemu je tuženik bio dužan izvršiti ugradnju opreme društva M. te posao izvršiti pod njihovim nadzorom.

Odlučujući međupresudom o osnovanosti tužbenog zahtjeva, prvostupanjski sud (Trgovački sud u Rijeci) utvrdio je postojanje tuženikove odštetne odgovornosti primjenom odredbe čl. 454. Pomorskog zakonika – PZ ("Narodne novine" broj 17/94, 74/94, 43/96), kojom je određeno da pri izradi i nabavi dijelova ili pripadaka broda što ih je brodograditelj naručio ili nabavio od osoba koje je odredio naručitelj, brodograditelj odgovara za nedostatke obavljenih radova ili nabavljenih dijelova ili pripadaka, ako ne dokaže da te nedostatke nije mogao uočiti upotrebom dužne pažnje. Sud je zaključio da je tuženik pri ugradnji hidrauličnih cilindara koje je nabavio od osobe koju je odredio

¹ U ovoj sudskoj odluci primijenjen je Pomorski zakonik iz 1994. godine (Narodne novine br. 17/94, 74/94, 43/96).

tužitelj, a zbog čijih nedostataka je nastupio štetni događaja, te nedostatke mogao uočiti upotrebom dužne pažnje.

Protiv međupresude Trgovačkog suda u Rijeci od 5. srpnja 2000. broj IV P-461/98 žalbu je uložio tuženik. Presudom suda drugog stupnja – Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 12. studenog 2002. broj VI Pž-4234/00-2 odbijena je kao neosnovana žalba tuženika, te je potvrđena međupresuda suda prvog stupnja.

Reviziju je izjavio tuženik protiv presude suda drugog stupnja i to zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da nižestupanjske presude budu ukinute i da predmet bude vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Revizijskim navodima osporava se pravilnost zaključivanja sudova o mogućnosti uočavanja nedostatka unutarnjeg konstrukcijskog rješenja hidrauličnih cilindara, te se u svezi s tim ističe postojanje bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 13. Zakona o parničnom postupku – ZPP (“Narodne novine” broj 53/91 i dr.) i tvrdi da je takvo zaključivanje u suprotnosti s iskazom svjedoka dr. G. M., koji je kao stručna osoba u svom iskazu naveo da navedeni nedostatak tuženik nije mogao uočiti.

Odgovor na reviziju nije podnesen, a Državni odvjetnik Republike Hrvatske o reviziji se nije izjasnio.

Vrhovni sud Republike Hrvatske ocijenio je da je revizija osnovana. Revizija je prihvaćena, te su ukinute nižestupanjske presude – presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 12. studenoga 2002. broj VI Pž-4234/00-2 i međupresuda Trgovačkog suda u Rijeci od 05. srpnja 2000. broj IV P-461/98 i predmet je vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je u obrazloženju svoga rješenja istaknuo da predmetni ugovor o remontu broda predstavlja ugovor o popravku i preinaci broda, definiran odredbom čl. 448. st. 2. PZ-a, a ne ugovor o gradnji broda definiran odredbom st. 1. toga članka, pa stoga u konkretnom slučaju ne dolazi do primjene odredbe čl. 454. PZ-a koju su sudovi primijenili, jer se ta odredba tiče ugovora o gradnji broda, a prema odredbi čl. 449. st. 1. PZ-a na ugovor o popravku i preinaci broda na odgovarajući način se primjenjuju samo odredbe tog članka i članka 458. tog Zakona.

Budući da ugovor o popravku i preinaci broda predstavlja posebnu vrstu ugovora o djelu, na pitanja koja u odnosu na taj ugovor nisu uređena Pomorskim zakonikom kao posebnim zakonom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o obveznim odnosima – ZOO (“Narodne novine” broj 53/91 i dr.).

S obzirom na tvrdnju tužitelja da tuženikova ugovorna odštetna odgovornost postoji iz razloga što tuženik nije upozorio tužitelja na nedostatke u projektu, moglo bi se zaključiti da tužitelj temelji odgovornost tuženika za štetu na odredbi čl. 606. st. 3. ZOO-a, kojom je određeno da je izvođač dužan upozoriti naručitelja na nedostatke u njegovu nalogu, te na druge okolnosti za koje je znao ili morao znati, koje mogu biti

značajne za naručeno djelo ili za njegovo izvršenje na vrijeme, inače će odgovarati za štetu.

Sudovi tu odredbu nisu primijenili, pa je materijalno pravo pogrešno primijenjeno, a s obzirom da je zbog toga činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno, jer nisu raspravljene sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za primjenu navedene odredbe, na temelju odredbe čl. 395. st. 2. ZPP, uz prihvaćanje revizije, obje nižestupanjske presude su ukinute i predmet je vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstveni suradnik

Jadranski zavod HAZU

Summary:

CONTRACT CONCERNING OVERHAUL OF A SHIP

*A contract concerning overhaul of a ship constitutes a contract of reconstruction or repair of a ship as defined by Article 448, paragraph 2, of the Maritime Code, and not a shipbuilding contract as defined by the provision of paragraph 1 of that Article. A contract concerning a reconstruction or repair of a ship constitutes a special type of a temporary service contract, therefore the issues regarding such type of contract that are not regulated by the Maritime Code, as *lex specialis*, are subject to relevant provisions of the Civil Obligations Act.*